

عنوان مقاله:

ارزیابی صندوق درآمدهای ملی ناشی از فروش منابع طبیعی تجدیدناپذیر؛ با تاکید بر صندوق توسعه جمهوری اسلامی ایران

محل انتشار:

فصلنامه مجلس و راهبرد، دوره 18، شماره 68 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسنده:

حسن کریمفرد - دانشجوی دکتری سیاستگذاری عمومی، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

برخی از اقتصاددانان قرن بیستم معتقدند منابع طبیعی یکی از عوامل کلیدی رشد اقتصادی محسوب میشود؛ اما کندی رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه که دارای منابع طبیعیاند پدیده‌های غیرمنتظره در ادبیات توسعه اقتصادی است. نکته مهم این است که منابع طبیعی بهخود خود نه نعمتاند و نه مصیبت؛ بلکه عامل تعیینکننده، نحوه مدیریت و استفاده از این درآمدها میباشد. داشتن سرمایه طبیعی یکی از عوامل توسعه است و این عامل زمانی که با سرمایه‌های اجتماعی، فرهنگی و انسانی تلفیق شود، میتواند پیشرفت ایجاد کند. کشورهای در حال توسعه دارای منابع طبیعی برای جلوگیری از پدیده نفرین منابع تاکنون سیاستهایی همچون خصوصیسازی، تنوع بخشیدن به صادرات، توزیع مستقیم درآمدهای نفتی و صندوق درآمدهای ملی را بهکار گرفته‌اند. در ایران حساب ذخیره ارزی از سال ۱۳۷۹ برای مدیریت درآمدها در دوران رونق و رکود نفتی ایجاد شد. مدعای مقاله حاضر این است که براساس تجربیات کشورها، در سطح ترتیبات نهادی کلان، زمانی عملکرد صندوق با موفقیت همراه است که با کاهش نقش دولت، شبکه‌های از روابط میان دولت، نهادهای اجتماعی و صنعت شکل گیرد. در سطح خرد نیز بر عواملی همچون شفافیت، پاسخگویی، معیارهای شفاف و واضح برای پسانداز و خرج کردن، جلوگیری از اصلاحات اختیاری قانون، حسابرسی دقیق و ارائه گزارشهای منظم و برگزاری جلسات علنی با حضور رسانهها تاکید شود.

کلمات کلیدی:

نفت، توسعه، حساب ذخیره ارزی، صندوق توسعه ملی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1186398>

